

Zgodnie z art. 110 ust. 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.) „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu za rok 2020

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. POMOC SPOŁECZNA	4
II.1 Liczba osób w rodzinach, które korzystają ze świadczeń pomocy społecznej w 2020r	5
II.2 Powód trudnej sytuacji życiowej w 2020r.	6
II.3 Struktura wydatków na pomoc społeczną w 2020 roku	7
III. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	13
IV. PIECZA ZASTĘPCZA	13
V. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY	17
VI. POZOSTAŁE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS	19
VII. ŚWIADCZENIA RODZINNE	23
VIII. POTRZEBY OŚRODKA	28

I. Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej, która jest zadaniem państwa i samorządu terytorialnego. Obowiązek wykonywania konstytucyjnych zadań gwarantujących ochronę jednostki w trudnych sytuacjach życiowych poprzez udzielanie jej różnych form wsparcia ciąży na organach administracji. Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ma również podejmować działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Ma wspierać w wysiłkach do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwiać życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej działającą na terenie gminy Czarny Dunajec. Realizuje zadania własne i zlecone, które wynikają w szczególności z:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.),
- kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020, poz. 256 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (Dz. U. z 2020r, poz. 218 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (Dz. U. Z 2020 r, poz. 821 z późn. zm),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, (Dz. U. z 2020r., poz. 111 z późn. zm.)
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020r., poz. 1297 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019, poz. 2407 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, (Dz. U. z 2020r. poz. 808 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020r. poz. 1329 z późn. zm.),
- uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, (Dz. U. z 2020r., poz. 685)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, (Dz. U. z 2020r., poz. 1398 z późn. zm),
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020r., poz. 1348 z późn. zm.)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu jest jednostką organizacyjną Gminy, działającą na podstawie:

- Uchwały Nr X/87/90 Gminnej Rady Narodowej w Czarnym Dunajcu z dnia 28 lutego 1990 w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu;
- Uchwały nr XVI/161/2016 Rady Gminy Czarny Dunajec z dnia 30 czerwca 2016r. w sprawie nadania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu.

W ramach prowadzonej działalności Ośrodek wykonuje zadania własne gminy, zadania o charakterze obowiązkowym oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej lub innych ustaw. Na czele Ośrodka stoi Dyrektor, Główna Księgowa GOPS oraz osoba odpowiedzialna za kadry. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu liczy: 1 starszy specjalista pracy socjalnej, 3 starszych pracowników socjalnych i 3 pracowników socjalnych. Natomiast Dział Świadczeń liczy 5 osób. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony jest także 1 asystent rodziny, 1 osoba świadcząca pomoc w środowisku w formie usług opiekuńczych, 1 osoba do prac fizycznych oraz 1 informatyk na część etatu. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej posiada własną stronę internetową (www.gops.czarny-dunajec.pl), a także BIP. W grudniu 2019 roku został zmieniony statut Ośrodka w celu usprawnienia pracy Działu Świadczeń, tj. wprowadzono rejonizację dla wykonywanych zadań dla lepszej obsługi petentów i świadczeniobiorców. Zostały określone rejonry dla poszczególnych pracowników, a także dostosowano zakresy czynności na poszczególnych stanowiskach.

W 2020 roku z ramienia Urzędu Gminy Czarny Dunajec w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej został przeprowadzony audyt wewnętrzny. Ustalenia i wnioski z przeprowadzonego audytu zawarte zostały w Protokole z narady zamykającej z dnia 02.03.2020 r

II. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom kryzysowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej obowiązującą od 12 marca 2004r., Ośrodek udziela i świadczy pomoc osobom i rodzinom zgodnie z art. 7, w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z

okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom, które spełniają kryteria dochodowe zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej”, od dnia 1 października 2018r. kryteria dochodowe wynoszą:

1. dla osoby samotnie gospodarującej – w wysokości **701 zł**
2. dla osoby w rodzinie – w wysokości **528 zł**.

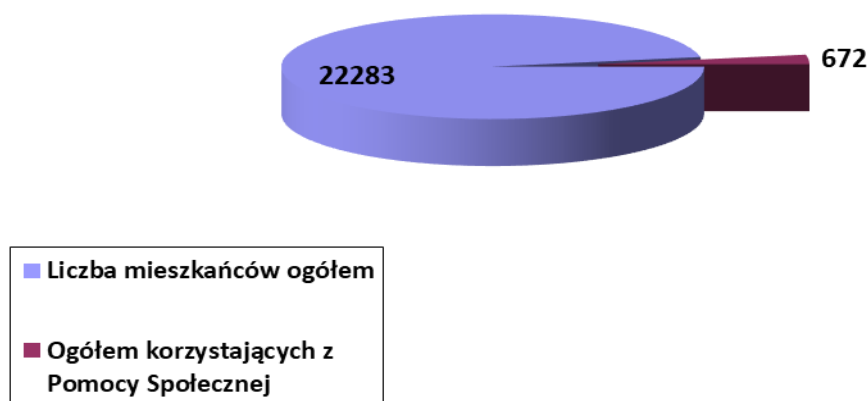
W 2021 roku planowane jest weryfikacja kryteriów dochodowych przez Radę Ministrów.

Gminę Czarny Dunajec zamieszkiwało wg stanu na dzień 31.12.2020, **22 283** osoby, tj. **11 387** kobiet i **10 896** mężczyzn (Źródło: Gmina Czarny Dunajec, dział Ewidencja Ludności). Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Czarny Dunajec w roku 2020 wynosiła 464 osoby, długotrwale bezrobotnych było 246, w tym bezrobotnych z prawem do zasiłku – 64 osoby (źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Targu)

II.1 Liczba osób, które korzystają ze świadczeń pomocy społecznej w 2020r.

W 2020 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu udzielił wsparcia łącznie 428 osobom z 225 rodzin, liczba osób w rodzinach to 601 osób, w tym w formie świadczenia pieniężnego 385 osób (550 liczba osób w rodzinach), świadczenie niepieniężne 203 osoby (380 osób w rodzinach). Natomiast pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej była udzielona dla 527 osób w rodzinach, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej dla 71 osób w rodzinach.

Wykres 1. Liczba osób w rodzinach, które korzystają ze świadczeń pomocy społecznej w 2020r.



II.2 Powód trudnej sytuacji życiowej 2020 r.

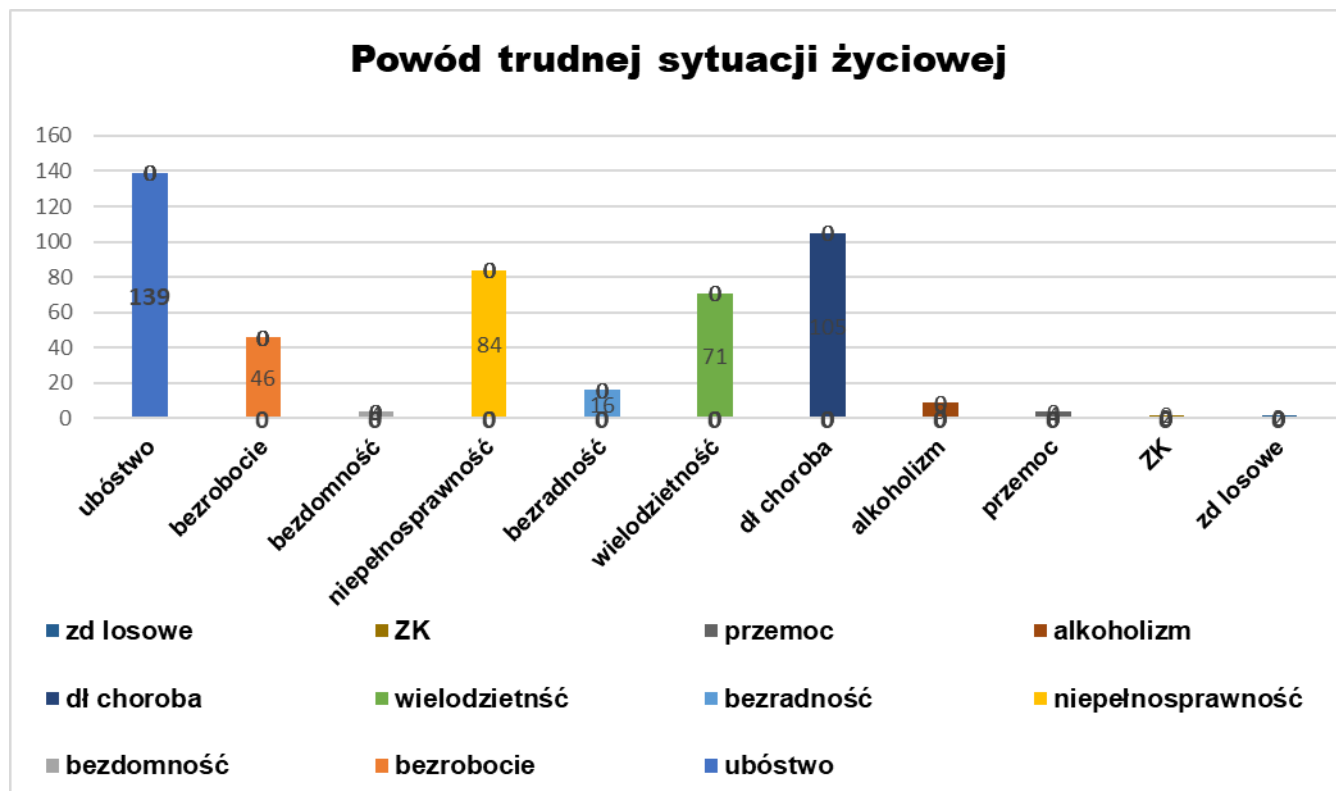
Wszystkie środki finansowe, usługi i dobra rzeczowe, które służą zaspokojeniu potrzeb ludzkich, a nie są bezpośrednim wynagrodzeniem za pracę, nazywamy świadczeniami społecznymi. Świadczenia społeczne są adresowane do pojedynczych osób lub gospodarstw domowych, a ich finansowanie odbywa się ze środków publicznych, z udziałem i pod nadzorem instytucji państwowych lub samorządowych. Źródłem finansowania świadczeń społecznych są wpływy z podatków, składek ubezpieczeniowych i celowe wpłaty ludności. Świadczenia społeczne zaspokajają wiele istotnych potrzeb społecznych, dlatego prawo do korzystania z nich uznaje się dziś za część praw człowieka.

Tabela 1. Powód trudnej sytuacji życiowej w 2020r.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Ubóstwo	139	421
Sieroctwo	0	0
Bezrobocie	46	113
Bezdomność	4	4
Niepelnosprawność	84	162
Bezradność w sprawach opiek. – wych., w tym	16	62
- rodziny niepełne	7	23
- rodziny wielodzietne	6	34
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym	71	254
- wielodzietność	43	219
Długotrwała lub ciężka choroba	105	211
Narkomania	0	0
Alkoholizm	9	22
Przemoc w rodzinie	4	17
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2
Zdarzenia losowe	2	3
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

ŹRÓDŁO: opracowania własne GOPS

Wykres 2. Powód trudnej sytuacji życiowej 2020r



ŹRÓDŁO: opracowania własne GOPS

II.3 Struktura wydatków na pomoc społeczną w 2020 roku.

W 2020r. Ośrodek udzielił następujących świadczeń:

1. Zasiłek stały – zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt 19 i 20)

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

2. Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645 zł miesięcznie;
- 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

W 2020 roku pomocą w tej formie zostały objęte 45 osoby na kwotę 245 367,35 - zł z dotacji w tym:

- osoby samotnie gospodarujące – 36 osób (380 świadczeń) na kwotę 213 920,10- zł
- osoby pozostające w rodzinie – 9 osób (80 świadczeń) na kwotę 31 447,25 – zł

2. Zasiłek okresowy - zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt 4)

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

2. Zasiłek okresowy ustala się:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

**W 2020 r. pomocą w tej formie zostały objęte 23 osoby na kwotę 38 099,59 - zł,
z tego ze środków własnych – 438,52,- zł,
- z dotacji 37 661,07- zł.**

Zasiłki okresowe zostały przyznane w szczególności z powodu:

- * bezrobocia – 15 466,00 - zł (10 osób),
- * długotrwałej choroby – 8 434,90 - zł (6 osób),
- * niepełnosprawności – 3 083,86- zł (4 osób),
- * możliwości utrzymania lub nabycie uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego – 00 ,- zł
- * innego 11 114,83 zł (7 osób)

3. Zasiłek celowy – zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt 5, pkt 6, pkt 15)

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomocą w formie zasiłku celowego pieniężnego oraz w naturze w 2020 r. zostało objętych 112 rodzin, na kwotę 70 959,93 zł, w tym w formie zasiłków celowych specjalnych 39 osoby na kwotę 19 210,00- zł.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków w wyniku zdarzenia losowego dla 2 osób na kwotę 5 500,00 zł

4. Schronienie

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

2. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

W 2020 roku udzielono pomocy w formie schronienia 4 osobom na kwotę 11 042,31 zł (w tym gotowość)

5. Usługi opiekuńcze

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze mogą być również przyznane osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Zgłoszenie o przyznaniu pomocy w formie usług opiekuńczych, podobnie jak w pozostałych przypadkach kieruje się do pracownika socjalnego z rejonu opiekuńczego, w którym zamieszkuje zainteresowana osoba. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza, pielęgnację, oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

W 2020 roku udzielono pomocy w formie usług opiekuńczych dla 9 osób na kwotę 81 463,02 zł. Natomiast w 2020 roku nie było konieczności uruchomienia specjalistycznych usług opiekuńczych.

6. Dożywianie (posiłek)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu realizował wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023. Świadczeniem tym w 2020 roku objętych zostało **168 uczniów** szkół podstawowych przedszkoli oraz uczniów szkół ponadpodstawowych z 75 rodzin. **W tym okresie wydano uczniom 9 836 posiłków na łączną kwotę 73 153,27 zł, środki własne stanowiła kwota 14 630,65 zł, natomiast dotacja wyniosła 58 522,62 - zł.** W szkołach na terenie gminy dożywianie realizowane jest w porozumieniu z dyrektorami szkół. Posiłki w szkołach na terenie gminy są przygotowywane i wydawane przez podmioty prywatne w formie cateringu, a także w ramach działających stołówek szkolnych. Na terenie gminy dla potrzeb dożywiania wyłonionych zostało 2 agentów na usługi gastronomiczne na podst. Ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Godziny dostaw, wydawania i ilości posiłków wydawanych w ciągu dnia określa dyrektor szkoły w porozumieniu z Wykonawcą. Ośrodek ponosi opłaty tylko za posiłki wydane dziecku, w dniu jego obecności w szkole. Dzieci pochodzące z terenu gminy, które uczęszczają do szkół poza gminą otrzymały dożywianie w formie przyjętej w danej szkole. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ma zawarte porozumienia z poniższymi placówkami. Porozumienie zawiera zapisy dotyczące konieczności urozmaicenia posiłku, przygotowania zgodnie z zasadami zbiorowego żywienia oraz zapewnienia odpowiedniej wartości kalorycznej posiłku.

Ponadto w ramach rządowego programu wieloletniego „Posiłek w domu i w szkole” udzielono pomocy w formie zasiłku celowego pieniężnego na zakup żywności – 104 rodzinom, a także świadczenia w naturze – 17 rodzin. **Kwota świadczeń wyniosła 181 032,00 zł w tym środki własne: 36 206,40 zł oraz 144 825,60 zł z dotacji.**

Łącznie na dożywianie w 2020 roku wydano kwotę 254 185,27 zł z tego ze środków własnych 50 837,05 zł oraz 203 348,22 zł dotacji.

Posiadane środki w pełni zapewniają realizację dożywiania uczniów w szkołach.

Tabela 2. Podmioty realizujące dożywianie dla uczniów z terenu gminy Czarny Dunajec na 31.12.2020

Lp	Nazwa placówki	Koszt posiłku
1	Szkoła Podstawowa w Podczerwonym	8,00
2	Szkoła Podstawowa w Chochołowie	8,00
3	Szkoła Podstawowa nr 1 w Czerwiennem	8,00
4	Szkoła Podstawowa SPSK w Czerwiennem	7,50
5	Szkoła Podstawowa w Ratułowie	8,00
6	Szkoła Podstawowa nr 1 w Cichem	8,00
7	Szkoła Podstawowa nr 2 SPSK w Starem Bystrem	8,00
8	Szkoła Podstawowa w Pieniążkowicach	8,00
9	Szkoła Podstawowa w Piekielniku	8,00
10	Szkoła Podstawowa w Podszklu	8,00
11	Szkoła Podstawowa w Załucznej	8,00
12	Szkoła Podstawowa w Odrowążu	8,00
13	Szkoła Podstawowa w Czarnym Dunajcu	8,00
14	Szkoła Podstawowa nr 1 SPSK w Starem Bystrem	8,00
1	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Nowym Targu	4,00
2	Przedszkole Samorządowe w Czarnym Dunajcu	2,75
3	Liceum Ogólnokształcące w Czarnym Dunajcu	8,00
4	Technikum w Czarnym Dunajcu	8,00
5	Zespół Szkół w Tymbarku	3,60
6	Szkoła Podstawowa nr 5 w Zakopanem	5,94
7	Przedszkole Bajkowe Czarny Dunajec	7,50
8	Przedszkole SPSK w Czerwiennem	7,50
9	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dzianiszu	7,00
10	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dzianiszu	4,00

Tabela 3. Struktura wydatków na pomoc społeczną.

Lp.	ŚWIADCZENIE	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
1	ZASIŁEK STAŁY - dotacja	45	245 367,35 zł 245 367,35 zł

	- śr. własne		0 zł
2	ZASILEK OKRESOWY	23	38 099,59 zł
	- dotacja		37 661,07 zł
	- środki własne		438,52 zł
3	Program „Posiłek w szkole i w domu”		254 185,27 zł
	- dożywianie (posiłek)	168	73 153,27 zł
	- zasilek celowy	271	166 620,00 zł
	- w naturze	28	14 412,00 zł
	- dotacja		203 348,22 zł
	- środki własne		50 837,05 zł
4	ZASILEK CELOWY I W NATURZE	369	70 959,93 zł
	w tym: zasiłki specjalne celowe	39	19 210,00 zł
5	ZAS. CEL. NA ZDARZENIA LOSOWE	2	5 500, 00 zł
6	SCHRONIENIE	4	11 042,31 zł
		(+ gotowość)	
7	Usługi opiekuńcze	9	81 463,02 zł
8	SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE w miejscu zamieszkania dla osób z zab.psych.	0	0
9	ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ	20	474 174,38 zł
10	SKŁADKI NA UBEZP. ZDROWOTNE	41	20 596,29 zł
	Liczba osób pobierających zasiłek stały		
	- dotacja		20 596,29 zł
	- własne		0,00 zł
11	PIECZA ZASTĘPCZA	15	139 033,19 zł
12	PRACA SOCJALNA	Liczba rodzin 184	

ZRÓDŁO: opracowania własne GOPS

Praca socjalna jest to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

W pracy socjalnej kierowano się ideą, iż w każdym człowieku tkwi jego wewnętrzny kapitał, którym jest zasób wiedzy, umiejętności, zdrowie, energia, adaptacja do zmian. Toteż praca ta polega na udzieleniu wsparcia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, przekonania, że posiadają wewnętrzną siłę, która pozwoli im wywrzeć wpływ na swoje życie i zmienić niekorzystne warunki. W 2020r. pracownicy socjalni prowadzili interwencje w środowisku. Dotyczyły problemów rodzin związanych z komunikacją interpersonalną w rodzinie, nieradzenie sobie z negatywnymi emocjami, sprawy przemocy domowej oraz sytuacji kryzysowych. Celem interwencji było zdiagnozowanie problemu i podjęcie stosowanych działań zmierzających do rozwiązania konfliktów.

Praca socjalna prowadzona jest:

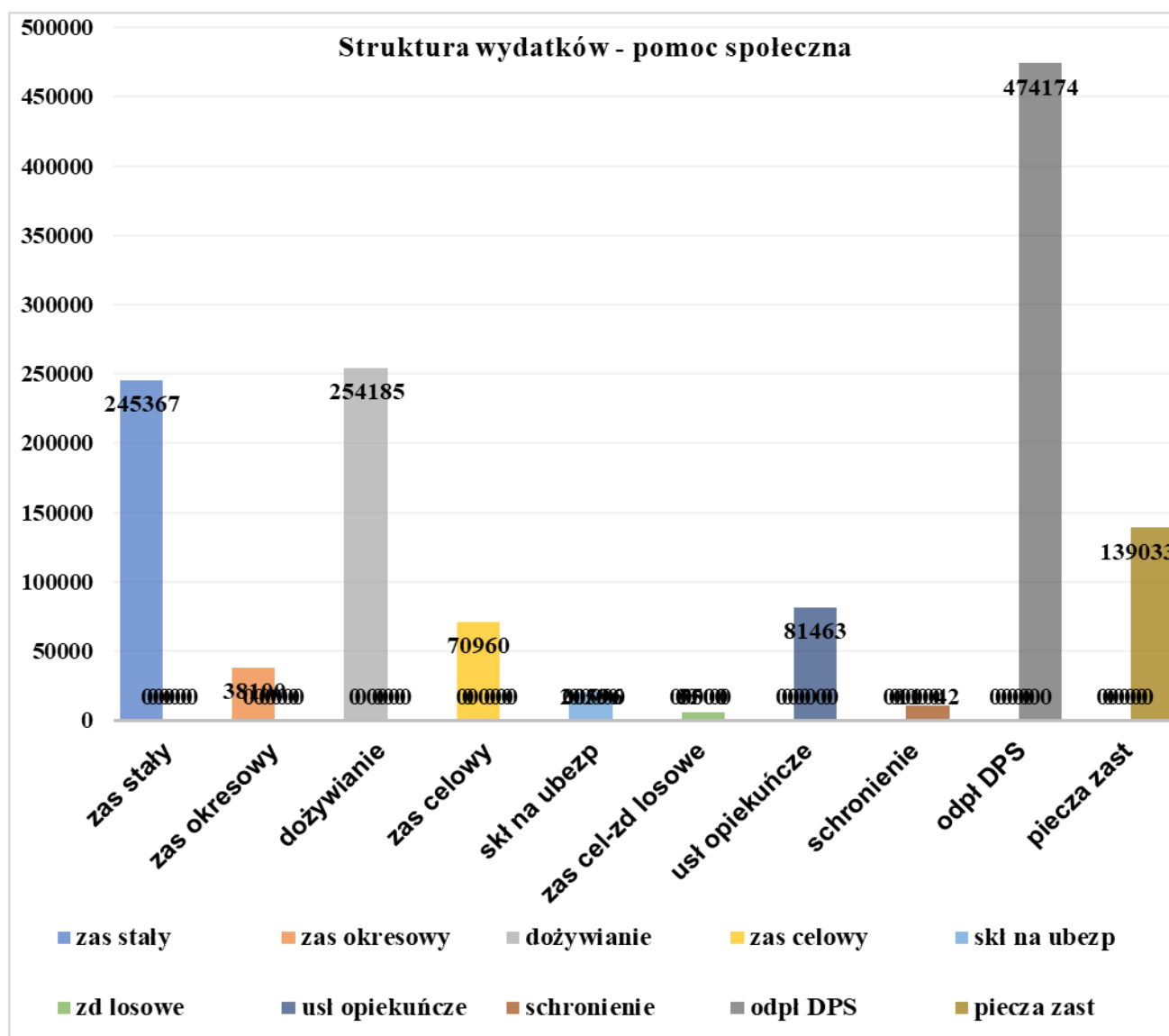
- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

W 2020 roku praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polegała w szczególności na:

- * sporządzanie opinii dot. sytuacji materialno-bytowej, m.in. w celu uzyskaniu ulg i umorzeń,
- * praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki i pomocy osobom starszym (działania interwencyjne w odniesieniu do poprawności sprawowania opieki nad osobami starszymi, kontakt i wspólne

- interwencje z dzielnicowymi, częste sprawdzenie sytuacji w miejscu zamieszkania osób starszych, rozmowy z osobami zobowiązanymi do sprawowania opieki nad osobami starszymi),
- * pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności (udostępnienie stosownych wniosków, pomoc w ich wypełnianiu i uzyskaniu stosownych załączników, kontakt z instytucjami),
 - * pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie (negocjacje z członkami rodzin, kontakty z policją, wspólne interwencje),
 - * pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (pomoc w wypełnianiu różnych druków: ZUS, KRUS, wnioski o Kartę Dużej Rodziny, pomoc w uzyskaniu stosownych zaświadczeń, rozmowy telefoniczne z różnymi instytucjami w celu pomocy załatwienia spraw klienta),
 - * pomoc w uzyskaniu stypendiów szkolnych,
 - * wsparcie w sytuacji pozostawania bez pracy bezrobotnego i jego rodziny,
 - * prowadzenie poradnictwa i edukacja w obszarze opiekowania się i wychowywania dzieci,
 - * edukacja w zakresie higieny i porządku,
 - * edukacja w zakresie gospodarowania budżetem domowym, planowaniem i monitorowaniem wydatków, oszczędnym gospodarowaniem mediami,
 - * pomoc w docieraniu do rodzinnego poradnictwa specjalistycznego,
 - * współpraca ze szkołami w zakresie realizacji obowiązku szkolnego,
 - * praca nad zmianą postaw klientów, ich podejścia do otaczającej rzeczywistości,

Wykres 3. Struktura wydatków – pomoc społeczna



ŹRÓDŁO: opracowania własne GOPS

Jak wynika z powyższych zestawień, największy udział stanowią wydatki poniesione na odpłatność gminy za pobyt klientów w domu pomocy społecznej, środki finansowe na program „Posiłek w szkole i w domu” w tym posiłki dzieci w szkole, następnie zasiłki stałe. W odniesieniu do liczby świadczeniobiorców, którym ww. świadczenia zostały przyznane, największą grupę stanowią osoby objęte pomocą w formie posiłków oraz zasiłków celowych.

W skład świadczeń pieniężnych wchodzi m.in.: zasiłki stałe, okresowe, celowe i specjalne celowe.

Do świadczeń niepieniężnych należą m.in. usługi opiekuńcze, dożywianie i sprawienie pogrzebu. Poza pomocą finansową, osoby i rodziny wymagające wsparcia obejmowano także szeroko rozumianą pracą socjalną oraz poradnictwem specjalistycznym.

III. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę, o której mowa powyżej, kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, z zastrzeżeniem art. 54 ust. 2a (ustawy o pomocy społecznej), chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące.

Tabela 4. Liczba osób w DPS w latach 2016 – 2020 oraz odpłatność gminy za ich pobyt.

	2016	2017	2018	2019	2020
LICZBA OSÓB w DPS	21	19	18	19	20
WYDATKI	450 386 zł	400 321 zł	487 776 zł	493 521 zł	474 174,38 zł

ŹRÓDŁO: opracowania własne GOPS

Osoby przebywające w Domach Pomocy Społecznej w latach 2016 – 2020:

- 1 osoba - DPS Zakopane,
- 1 osoba - DPS Mogilno/ Rabka Zdrój
- 2 osoby - DPS Rabka Zdrój,
- 1 osoby - DPS Biskupice,
- 12 osób - DPS Zaskale,
- 3 osoby – DPS Raba Wyżna.

IV. PIECZA ZASTĘPCZA.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, w którym może odbywać się naturalny proces kształtowania osobowości jej członków, szczególności dzieci. Ważną rolę

w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie zrealizować podstawowych zadań, relacje rodzinne ulegają zaburzeniom, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dezorganizacja rodziny przyczynia się do niedostosowania społecznego dziecka. Rodzina powinna przede wszystkim w swoim środowisku lokalnym otrzymać daleko idącą pomoc w formie wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz pracy socjalnej. Ta pomoc powinna być silnie skorelowana z pomocą materialną adresowaną do rodzin o najniższych dochodach tak, aby zahamować proces umieszczania dzieci w zastępczych formach opieki z powodów ekonomicznych. Samorząd gminny zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powinien wspierać rodzinę poprzez tworzenie systemu opieki, w tym sieci placówek publicznych i niepublicznych zapewniających opiekę i wychowanie w systemie dziennym bez konieczności opuszczania środowiska lokalnego np. świetlice środowiskowe, przedszkole i żłobki.

Stosując ustawę, należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

- 1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
- 2) powrotu do rodziny;
- 3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
- 4) stabilnego środowiska wychowawczego;
- 5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
- 6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
- 7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
- 8) informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
- 9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
- 10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
- 11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- 1) instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;

- 2) placówek wsparcia dziennego;
- 3) rodzin wspierających.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o pieczy zastępczej;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o pieczy zastępczej;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Od 2015 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia Asystenta Rodziny. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 (pełny etat asystenta).

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r., art. 191 ustawy nakłada na gminy obowiązek partycypowania w kosztach utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej i w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w rodzinnym domu dziecka, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. W myśl obowiązujących od 1 stycznia 2012 r. przepisów, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- b) **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- c) **50%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Dzieci przebywające w Pieczy Zastępczej w 2020 r. z terenu gminy Czarny Dunajec:

- 7 dzieci zostało umieszczonych w zastępczej rodzinie spokrewnionej,
- 4 dzieci zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego
- 5 dzieci zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego.

W **2020** roku gmina współfinansowała koszty pobytu w pieczy zastępczej **15- rgu dzieciom** w łącznej kwocie **139 033,19 zł.**

W roku 2020 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej sporządził i przekazał dwa sprawozdania rzeczowo-finansowe za okres 01.01-30.06.2020 r. oraz 01.07-31.12.2020 r. przekazane do Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Oprócz tego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej przekazano szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadań w roku 2020.

Koszty umieszczenia w pieczy zastępczej są zróżnicowane i zależne od decyzji sądu gdzie zakwalifikuje dzieci. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej pełny koszt wynosi 694,00 zł. W placówkach opiekuńczych te koszty są znacznie wyższe i zróżnicowane, mogą wynosić nawet ok. 7 000 zł. Im dłużej dziecko przebywa poza rodziną, tym wyższy jest koszt jego utrzymania, dlatego należy uczynić wszystko aby przywrócić w rodzinie prawidłowe funkcje opiekuńczo-wychowawcze, by dziecko mogło do niej wrócić.

W 2020 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2020 pn. „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2020” ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach programu zatrudniono jednego asystenta rodziny w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 roku w systemie zadaniowego czasu pracy. Powyższe zadanie (dodatek) był dofinansowany ze środków otrzymywanych od Wojewody w kwocie **1 700 zł.** (jednorazowy dodatek), natomiast wkład własny Gminy wyniósł **53 470,28 zł.** Razem: **55 170, 28 zł.**

W 2020 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu zatrudniał jednego asystenta rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy na pełny etat.

W 2020 roku asystent rodziny współpracował z 15 rodzinami (39 dzieci w rodzinach) przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

V. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Wójt Gminy Czarny Dunajec, Zarządzeniem Nr 256/2019 z dnia 27 grudnia 2019 r. powołał Zespół Interdyscyplinarny do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, którego obsługą zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu. Zespół Interdyscyplinarny liczy 13 osób w skład, którego wchodzi przedstawiciele podmiotów wymienionych w art. 9a w/w ustawy tj.: sześć pracowników socjalnych, dwóch kuratorów zawodowych, jeden przedstawiciel Oświaty, jeden przedstawiciel Policji, jeden przedstawiciel służby zdrowia, jeden przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnym Dunajcu, jeden przedstawiciel Stowarzyszenia. Członkowie uczestniczą w posiedzeniach w ramach oddelegowania na podstawie zawartych porozumień.

Zespół Interdyscyplinarny:

a) działa na podstawie Uchwały Nr XIV/145/2019 z dnia 9 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dotyczącego trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

b) opracował Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Czarny Dunajec na lata 2018 – 2022, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXI/322/2018 Rady Gminy Czarny Dunajec z dnia 7 lutego 2018 r. Jego zmianę przyjęto Uchwałą Nr XIV/146/2019 Rady Gminy Czarny Dunajec z dnia 9 grudnia 2019 r. Koordynowanie i monitorowanie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu.

W 2020 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Przedstawiciele pomocy społecznej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty i Ochrony Zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie zobowiązani byli do realizacji procedury „Niebieska Karta”.

- Procedura „Niebieskiej Karty” realizowana była we współpracy wymienionych podmiotów w ramach tzw. grupy roboczej.

- Wszczęcie procedury następowało przez wypełnienie formularza części „A” *Niebieska Karta*, który niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od daty wszczęcia procedury jest przekazywany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Kartę „B” procedury *Niebieska Karta* zawierającą pouczenie o przysługujących prawach i informację o możliwościach uzyskania pomocy, wręczano osobiście osobie doznającej przemocy.

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu w 2020 roku ogółem wpłynęło 35 formularzy *Niebieskiej Karty*

(Formularz NK założony dla rodziny dot. pierwszego zgłoszenia - 30)

- I. założonych przez Policję – 30 (pierwszy formularz 25)
- II. założonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - 2
- III. założonych przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii - 2

IV. założonych przez ochronę zdrowia - 1

Na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2020 zamknięto 24 *Niebieskich Kart*

Powód zamknięcia :

- 1. Brak zasadności podejmowania działań - 8**
- 2. Ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy - 16**

W ramach prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu prowadzono poradnictwo psychologiczne oraz socjalne.

W związku z zadaniem ochrony ofiar przemocy przed dalszym krzywdzeniem w 2020 roku osobom doznającym przemocy zapewniono bezpieczeństwo poprzez szybkie i skuteczne interwencje służb do tego uprawnionych, oraz podjęcie czynności, które zabezpieczyły ofiarę przemocy przed jej dalszym krzywdzeniem. Praca w Grupach Roboczych nastawiona była przede wszystkim na zapewnieniu bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy.

W 2020 roku utworzono 30 Grup Roboczych, odbyło się 69 posiedzeń grup roboczych. Zaznaczyć należy, że z 2020 roku kontynuowanych jest 18 *Niebieskich Kart*. Pozostałe dane:

Liczba wszczętych procedur NK w latach poprzednich i kontynuowanych w 2020 r. – 11

Liczba NK założonych dla kobiet (osób doświadczających przemocy) – 30

Liczba NK założonych dla mężczyzn – 0

Liczba NK założonych dla osób starszych – 9

Liczba NK założonych dla dzieci – 0

Liczba rodzin objętych procedurą NK – 41 z tego:

- procedurą uruchomioną w poprzednich latach – 11**
- procedurą uruchomioną w okresie sprawozdawczym – 30**

Liczba rodzin monitorowanych w 2020 r. w których procedurę zakończono – 34

- przed 2020 r. – 10**
- w 2020 r. – 24**

Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego – 194 w tym :

- kobiety – 69**
- mężczyźni – 77**
- dzieci – 48**

Liczba sporządzonych formularzy NK „C” – 32

Liczba sporządzonych formularzy NK „D” – 26

W ramach podnoszenia świadomości i wrażliwości społecznej oraz zaangażowania społeczności lokalnej w sprawach związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu rozpowszechnił na terenie Gminy Czarny Dunajec ulotki oraz broszury (300 szt.) o tematyce przeciwdziałania przemocy oraz informacji o adresach instytucji udzielających pomocy na terenie Gminy.

W dniu 10.11.2020 r. odbyło się szkolenie dla Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych. W prelekcjach udział wzięło 15 osób. Tematyka szkolenia: „Zmiany 2020 r. w prowadzeniu Niebieskiej Karty – praca z osobami oraz rodzinami uwikłanymi w przemoc domową w czasie i po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii. Nakaz natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy – zmiany w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”. Koszt szkolenia wyniósł 500,00 zł.

Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy były ograniczone z uwagi na pandemię Covid -19. Z uwagi na powyższe zakupiono gadżety profilaktyczne dla uczniów o tematyce przeciwdziałania przemocy, które zostały rozdysponowane do placówek oświatowych. Wspólnym celem tych działań było poruszenie tematyki przeciwdziałania przemocy w formie pogadanek w szkole. Koszt zakupu: 1000,00 zł

Współpraca ze Stowarzyszeniem PODHALE - NASZ DOM

W ramach realizacji zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny działający przy tutejszym Ośrodku nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniem PODHALE - NASZ DOM, które realizuje zadania z zakresu udzielania pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, a także w zakresie udzielania pomocy świadkom i osobom im najbliższym współfinansowane ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. Wyżej wymienione wsparcie oferowane jest w ramach prowadzonego przez Stowarzyszenie „Podhale - Nasz Dom” Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przeszłym (OPPP) zlokalizowanego w Nowym Targu.

Podsumowując, zdania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Czarny Dunajec były realizowane na większości niezbędnych poziomów. Ważnym atutem jest praktyka w zakresie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego, co owocuje w jakości współpracy między poszczególnymi elementami systemu w Gminie Czarny Dunajec.

VI. POZOSTAŁE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS

- GOPS współpracował z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami w zakresie pomocy społecznej.
- GOPS brał udział w kolejnej edycji „Szlachetnej paczki”, 18 rodzin zostało zakwalifikowanych do pomocy,

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu w ramach *pracy socjalnej* dotyczącej rodziny korzystającej z pomocy działał w zakresie:

1) Kontakt z instytucjami:

- * pomoc w uzyskaniu dokumentu tożsamości,
- * pomoc w załatwieniu spraw w biurze ewidencji ludności,
- * współpraca z kuratorami zawodowymi, społecznymi,
- * współpraca z policją,
- * współpraca ze Środowiskowym Centrum Zdrowia Psychicznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- *współpraca z Ośrodkiem Środowiskowej opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – Allmedica
- *współpraca z Centrum Medycznym Da Vinci
- * współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
- GOPS skierował na leczenie osoby nadużywające alkohol z terenu gminy,
- * kierowanie osób na Komisję ds. Orzekania o Niepełnosprawności,

- * współpraca z PCPR, pomoc w wypełnianiu wniosków o wyjazdy rehabilitacyjne, refundację,
- * przeprowadzanie wywiadów rodzinnych dla potrzeb innych jednostek pomocy społecznej,

2) Funkcjonowania rodziny:

- * rozładowanie konfliktów rodzinnych,
- * współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Targu w związku z możliwością kierowania osób podejrzanych o stosowanie przemocy w ramach Procedury NK na zajęcia korekcyjno-edukacyjne.
- * współpraca z koordynatorami rodzin zastępczych

3) Praca:

- * rozpropagowanie informacji o kursach bezpłatnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy
- * mobilizacja podopiecznych do poszukiwania pracy
- * przekazywanie ofert pracy dla podopiecznych GOPS,
- * pomoc klientom w napisaniu CV i Listu Motywacyjnego
- * organizowanie pomocy rzeczowej dla podopiecznych: meble, odzież, sprzęt gospodarstwa domowego z dowozem do domu
- * organizowanie pomocy rzeczowej dla pogorzalców, pomoc od sponsorów
- * organizowanie i nadzór remontu domu
- * pomoc w wypełnianiu dokumentów, np. 300+, Karta Dużej Rodziny, ZUS, KRUS
- * organizowanie schronienia dla bezdomnych z terenu gminy
- * przeprowadzanie wywiadów rodzinnych do postępowań z zakresu świadczeń rodzinnych

4) Oświata i opieka medyczna:

- * współpraca ze szkołami
- * współpraca z pedagogami szkolnymi, dyrektorami
- * współpraca ze służbami medycznymi, lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi
- * współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Nowym Targu

5) Szkolenia

- * udział pracowników GOPS w szkoleniach, konferencjach, forach celem aktualizacji wiedzy oraz podnoszenie swoich umiejętności w pracy z klientem.

6) Stypendium szkolne

Zgodnie z uchwałą Nr XXXVII/342/2013 Rady Gminy Czarny Dunajec z dnia 30 grudnia 2013 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu realizuje zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty w zakresie udzielania pomocy materialnej dla uczniów. Zgodnie z regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Czarny Dunajec, dochód rodzin ubiegających się o przyznanie świadczenia nie może przekraczać 528,00 zł na osobę w rodzinie, a także rodzina musi spełniać przesłanki zgodne z art. 7 ustawy o pomocy społecznej (tj. rodzaj dysfunkcji). Nieprzekraczalny termin składania wniosków to 15 września roku szkolnego oraz 15 października roku szkolnego dla słuchaczy kolegiów.

W okresie od stycznia do czerwca 2020 roku stypendiami szkolnymi objęto 196 dzieci na łączną kwotę 40 734,00 zł (w tym 20% wkład własny GOPS). Natomiast w okresie od września do grudnia 2020 roku liczba dzieci, które skorzystały ze stypendium wyniosła 150 dzieci na łączną

kwotę 87 978,00 zł (w tym 20% wkład własny). W roku 2020 roku przyznano zasiłek szkolny 15 uczniom na łączną kwotę 9 300,00 zł. **Łączny koszt zadania wyniósł 138 012,00 zł (w tym 11,42% środków własnych – 15 755,00 zł)**

7) Bank Żywności

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Bankiem Żywności Caritas Polska w Krakowie do otrzymywania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, Podprogram 2020. **Dystrybucja żywności poprzez Caritas Kraków odbywa się dzięki współpracy ze Związkiem Dużych Rodzin Trzy Plus Oddział Małopolski, który jest koordynatorem w regionie. Pomocą objętych zostało 135 rodzin tj. 431 osoby w rodzinach.** Do 25.11.2020 r. kryterium dochodowe uprawniające do pomocy wynosiło 1 402,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej (200% kryterium dochodowe) oraz 1 056,00 zł w przypadku osoby w rodzinie (200% kryterium dochodowe). Od 26.11.2020 kryterium dochodowe uprawniające do pomocy wzrosło i wynosiło 1542,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej (220% kryterium dochodowego) oraz 1 161,60 zł w przypadku osoby w rodzinie (220% kryterium dochodowego). W ramach Podprogramu 2020 można otrzymać artykuły spożywcze w łącznej gramaturze około 45 kg, 1) Artykuły warzywne i owocowe: groszek z marchewką 3,20 kg, koncentrat pomidorowy 1,12 kg, buraczki wiórki 1,4 kg, powidła śliwkowe 1,5 kg, mus jabłkowy 1,44 kg, 2) Artykuły skrobiowe: makaron jajeczny 5,0 kg, płatki owsiane 1,0 kg, ryż biały 2,00 kg, kasza jęczmienna 1,5 kg, herbatniki maślane 0,40 kg 3) Artykuły mleczne mleko UHT 7l, ser poduszkowy dojrzewający 1,60 kg, 4) Artykuły mięsne: szynka drobiowa 2,40 kg, szynka wieprzowa mielona 1,20 kg, pasztet wieprzowy 0,32 kg, filet z makreli w oleju 1,19 kg 5) Cukier biały 4 kg 6) Tłuszcze: olej rzepakowy 4l, 7) Dania gotowe: Fasola po bretońsku 1,5 kg, 8) miód nektarowy wielokwiatowy 0,5 kg. Zestaw artykułów spożywczych przysługuje dla 1 odbiorcy końcowego, zarówno dla osoby samotnie gospodarującej jak i dla osoby w rodzinie.

Kwota jaką ponosi gmina Czarny Dunajec związana jest z partycypowaniem w kosztach związanych z utrzymaniem magazynów niezbędnych do przechowywania wydawanej żywności i za 2020 rok wyniosła 11 000,00 zł.

8) Projekt socjalny pt. „I ty możesz zostać św. Mikołajem”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu wychodząc z inicjatywą pomocy rzeczowej lub żywnościowej dla potrzebujących seniorów z naszej Gminy korzystających z pomocy tutaj. Ośrodka podjął realizację projektu socjalnego pt.: „I Ty możesz zostać św. Mikołajem”. Beneficjentami projektu byli samotni, niepełnosprawni Seniorzy z terenu Gminy Czarny Dunajec, korzystający z pomocy tutaj. Ośrodka. W związku z podjętym projektem socjalnym do akcji włączyły się Stowarzyszenie Inicjatyw Młodzieży Orawskiej, Szkoła Podstawowa SPSK w Czerwiennem, Szkoła Podstawowa nr 1 w Czerwiennem, Firma „Pierogarnia” w Czarnym Dunajcu, Siostry Serafitki z Parafii w Czarnym Dunajcu oraz 4 osoby prywatne. Zebrano artykuły żywnościowe oraz inne art. rzeczowe z których pracownicy socjalni stworzyli 55 paczek świątecznych, a następnie dostarczyli potrzebującym w okresie przedświątecznym świąt Bożego Narodzenia.

9) Gminna Karta Dużej Rodziny

W 2019 roku Rada Gminy Czarny Dunajec podjęła uchwałę o wprowadzeniu "Karty Dużej Rodziny Gminy Czarny Dunajec" w ramach programu wspierania rodzin wielodzietnych. Program

skierowany jest do wszystkich rodzin wielodzietnych zamieszkałych w Gminie Czarny Dunajec, którym przysługuje prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przyznawanej na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny, bez względu na kryterium dochodowe. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty proponowanej przez firmy uczestniczące w programie. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Firmy i przedsiębiorstwa przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu skorzystasz z uprawnień w ramach programu Karta Dużej Rodziny Gminy Czarny Dunajec”.

Program ma na celu:

- 1) Stworzenie w naszej gminie warunków przyjaznych dużym rodzinom jako formy uznania za trud włożony w wychowanie dzieci.
- 2) Promowanie modelu i pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej.
- 3) Zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.
- 4) Wzmacnianie funkcji rodzin wielodzietnych poprzez zwiększenie dostępności do oferty kulturalnej, oświatowej, rozrywkowej oraz innych usług.
- 5) Działania zmierzające do poprawy warunków życiowych rodzin wielodzietnych.

Dokumentem potwierdzającym uprawnienia do korzystania z Programu jest ogólnopolska Karta Dużej Rodziny. Uprawnionych członków rodziny wielodzietnej identyfikuje się po 7 pierwszych cyfrach numeru identyfikacyjnego Karty Dużej Rodziny, którymi dla Gminy Czarny Dunajec są: 1211032

Partnerzy:

Chochołowskie Termy,
Kabanos,
Auto Centrum Fudala sj.,
Fudala.com.pl, rowery, bagażniki, uchwyty,
Gros,
Karczma "Na Rogu",
Market Michno,
„Górska Fota”,
Muzeum Torfowisk Chochołów,
Lodowisko w Czarnym Dunajcu.
F.H.U. Tomasz Fryźlewicz
F.H.P Janas Sp.j.

10) Praca ośrodka w okresie pandemii Covid – 19

W związku z ogłoszoną pandemią na terenie całego kraju, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie zrezygnował z bieżącej obsługi klientów. Przyjmowanie stron odbywało się zgodnie z obostrzeniami obowiązującymi na terenie całego kraju, pracownicy zostali zaopatrzeni w odpowiednie środki bezpieczeństwa (maseczki, przyłbice, rękawiczki, płyny dezynfekujące), strony były przyjmowane w wydzielonym pomieszczeniu z zachowaniem odpowiedniego dystansu, od stron wymagano zachowania odpowiednich środków bezpieczeństwa poprzez obowiązkowe posiadanie maseczki lub przyłbicy oraz bezwzględnego dezynfekowania rąk. Pomieszczenie w którym strony były przyjmowane było dezynfekowane i wietrzone w celu zachowania możliwie jak największego bezpieczeństwa dla klientów jak również dla pracujących pracowników. Pracownicy w celu zachowania bezpieczeństwa oraz ewentualnego zabezpieczenia na wypadek wystąpienia zakażenia

COVID-19 wśród pracowników, podjęli częściowo pracę zdalną oraz rotacyjną mającą na celu zabezpieczenie kadrowe w celu zachowania stałej działalności ośrodka oraz bieżącą obsługę stron. Pracownicy pomimo pandemii nie odmawiali klientom żadnej pomocy. W przypadku konieczności udawali się w teren przy zachowaniu wszelkich możliwych środków bezpieczeństwa, szczególnie w przypadku zagrożenia zdrowia i życia oraz podejmowali wszelkie możliwe działania zmierzające do udzielenia pomocy i wsparcia mieszkańcom gminy. Ośrodek niósł również pomoc i wsparcie poprzez zakup żywności osobom i rodzinom, które przebywały w izolacji domowej bądź też w kwarantannie. Pracownicy socjalni w ramach zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19 rozdysponowali 53 sztuki maseczek dla 25 osób (z terenu gminy) – będących podopiecznymi tutaj Ośrodka. Praca w ośrodku była tak organizowana, aby zabezpieczać bieżącą obsługę stron, zachować bieżącą realizację zadań oraz zachować bieżącą współpracę z innymi instytucjami realizującymi zadania związane z panującą pandemią. GOPS uruchomił telefon pod którym codziennie w godzinach 7-19:00 nieodpłatnie dyżurują pracownicy socjalni gdyby ktoś potrzebował pomocy również osoby przebywające na kwarantannie. Ponadto obecnie realizowane jest zadanie Program Wspieraj Seniora. Tutejszy Ośrodek na bieżąco zamieszcza informacje, instrukcje związane z bezpieczeństwem, realizacją zadań, możliwością skorzystania z pomocy, z porad w związku z epidemią na stronie Ośrodka i gminy. Niestety należy zauważyć, że w związku z zaistniałą sytuacją Ośrodek realizuje dodatkowe zadania, pojawiła się dodatkowa biurokracja, pojawiła się znaczna ilość dokumentacji, instrukcji, zarządzeń, sprawozdań. Pracownicy socjalni zamieniają pomoc rzeczową tj. dożywianie dla dzieci na inną formę, w związku z nierealizowaniem przez dzieci obowiązku szkolnego. Wymaga to dużego nakładu pracy w krótkim czasie. Niestety nie wiadomo jak długo potrwa taki stan i na jaki okres przyznać nowe świadczenie co wprowadza dodatkowy chaos.

VII. ŚWIADCZENIA RODZINNE

1. Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje :

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie uczącej się.

jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674 zł lub 764 w przypadku niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego w 2020 r. wynosi miesięcznie:

- 1) **95,00 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia; 2) **124,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia; 3) **135,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu :

- 1) urodzenia dziecka - 1 000,00 zł,
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400,00 zł,
- 3) samotnego wychowywania dziecka 193,00 zł lub 273,00 zł (w przypadku orzeczenia),
- 4) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego 0-5lat – 90,00 zł, 5-24 – 110,00 zł
- 5) rozpoczęcia roku szkolnego – 100,00 zł,
- 6) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 69,00 zł - dojazdy, 113,00 zł – zamieszkanie w miejscowości gdzie jest szkoła,
- 7) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95, 00 zł

W 2020 roku wypłacono 42 653 świadczeń w tej formie wraz z dodatkami na kwotę 5 161 434,86 zł

2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (becikowe)

Od 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł netto, świadczenie przysługuje jednorazowo w kwocie 1.000zł.

W 2020 roku wypłacono 196 świadczenia w tej formie na kwotę 196 000,00 zł

3. Zasilek pielęgnacyjny

Zasilek pielęgnacyjny jest to świadczenie przyznawane w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasilek pielęgnacyjny przysługuje:

- I. niepełnosprawnemu dziecku do 16 roku życia jeżeli posiada orzeczenie o niepełnosprawności.
- II. osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
- III. osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasilek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł miesięcznie.

W 2020 roku wypłacono 3 400 świadczeń w tej formie na kwotę 731 834,20 zł.

4. Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2017 roku świadczenie pielęgnacyjne podlega waloryzacji, czyli corocznemu wzrostowi

o procentowy wskaźnik, o jaki zwiększać się będzie minimalne wynagrodzenie za pracę. Od 01 stycznia 2020 wysokość świadczenia wynosi 1830,00 zł. Od 01 stycznia 2021 wysokość świadczenia wynosi 1 971,00 zł

W 2020 roku wypłacono 804 świadczenia w tej formie na kwotę 1 444 156,20 zł

5. Specjalny zasilek opiekuńczy

Specjalny zasilek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji po przeprowadzeniu

rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Świadczenie przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł netto.

W 2020 roku wypłacono 206 świadczenia w tej formie na kwotę 126 206,30 zł

6.Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które z dniem 1 lipca 2013 r. na skutek zmiany przepisów utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Zasiłek dla opiekuna z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje osobom, które złożyły wniosek o to świadczenie do dnia 15 września 2014 r. Prawo do tego świadczenia może być przyznane również po tym terminie - w kontynuacji świadczenia (jeśli orzeczenie o stopniu niepełnosprawności osoby nad którą jest sprawowana opieka było wydane czas określony). Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie, niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie.

W 2020 roku wypłacono 47 świadczeń w tej formie na kwotę 28 127,30zł

7.Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne

Dla osób pobierających świadczenia opiekuńcze opłacono 756 składek emerytalno-rentowych (ZUS,KRUS) na łączną kwotę 273 658,98 zł i składek zdrowotnych w ilości 292 na kwotę 34 246,89 zł.

8.Świadczenie rodzicielskie („kosiniakowe”)

Świadczenie rodzicielski, przysługujące osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego (maksymalna kwota 1 tys zł miesięcznie przez rok)

Łącznie na świadczenia rodzicielskie wypłacono 530 świadczeń na kwotę 479 143,10 zł

9. „Złotówka za złotówkę”

Regulacja „złotówka za złotówkę” przewiduje, że rodziny, które przekroczą próg dochodowy, nie tracą ich, będą je nadal otrzymywać, ale pomniejszone o kwotę, o jaką przekroczyły kryterium dochodowe. Świadczenia będą wypłacane w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami”, a kwotą o którą został przekroczony dochód rodziny, na podstawie art. 5 ust. 3c ustawy u świadczeniach rodzinnych.

10.Świadczenie wychowawcze 500 +

Wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 500,00 zł miesięcznie na każde uprawnione dziecko w rodzinie. Świadczenie wychowawcze przysługuje bez względu na uzyskany dochód. Okres zasiłkowy trwa od 01.07.2019 do 31.05.2021.

Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. wyniosła 45 226 na łączna kwotę 24 783 305,15zł.

11. Świadczenie „Za życiem”

Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, (realizacja przez Dział Świadczeń). Jednorazowe świadczenie przysługiwać będzie bez względu na osiągnięte dochody.

Jednorazowe świadczenie przysługuje w wysokości 4.000 zł na dziecko. Podstawowym warunkiem otrzymania świadczenia będzie posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2020 roku wypłacono 4 świadczenia w tej formie na kwotę 16 000,00 zł

12. Świadczenie Dobry Start 300 +

Świadczenie Dobry start przysługuje rodzicom, opiekunom prawnym, opiekunom faktycznym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz osobom uczącym się. Świadczenie dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia przez dziecko lub osobę uczącą się:

- 20. roku życia,

- 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności. Świadczenie przysługuje w kwocie 300 zł i przyznawane będzie na każde uczące się dziecko, raz w roku, bez względu na dochód rodziny.

Łącznie w oparciu o rozporządzenie o świadczeniach „Dobry Start” wypłaconych zostało świadczeń dla 2 683 uczniów, w okresie od 01.07.2020 r. do 31.12.2020 r., na łączną kwotę 804 750,00 zł.

13. Kwoty wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Świadczenie to zastąpiło zaliczkę alimentacyjną. Świadczenie przysługuje osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności- bezterminowo. Świadczenia przysługują jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 900,00 zł (obecny próg dochodowy obowiązuje od 01.10.2020r., natomiast poprzedni wynosił 800,00 zł)

O dnia 01.10.2020r. wprowadzono regulację złotówka za złotówkę tj. *"gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę, o której mowa w ust.2, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie."*

W 2020 roku wypłacono 919 świadczeń na kwotę 399 100,00 zł

Nadmienia się, że tut. Ośrodek podejmuje wszystkie działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 07 września 2007r. (tj. Dz. U. z 2020r. Poz. 808 z późn. zm.).

1. Ogólna kwota zaległości – 2 963 804,87 zł (FA) oraz 323 430,10 zł (ZA)

2. Wpłaty dłużników ogółem: 89 334,49 zł (FA), 4 979, 75 zł (ZA), odsetki: 37 743,78 zł

14. Karta Dużej Rodziny

W 2020 r. wpłynęły 552 wnioski o Kartę Dużej Rodziny. Zamówiono 1074 karty tradycyjne oraz 285 kart elektronicznych.

W 2019r. wpłynęło 891 wniosków o Kartę Dużej Rodziny. Zamówiono 1791 karty tradycyjne oraz 636 kart elektronicznych.

W 2018r. wpłynęło 180 wniosków o Kartę Dużej Rodziny. Zamówiono 526 kart tradycyjnych oraz 325 kart elektronicznych.

Podsumowując od 01.01.2018 r. do 31.12.2020 r. wpłynęły 1623 wnioski o Kartę Dużej Rodziny. Zamówiono 3391 kart tradycyjnych oraz 1246 kart elektronicznych.

15. „Czyste Powietrze”- wydawanie zaświadczeń

W dniu 01 października 2020 roku dodano przepis art. 411 ust 10h ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r – Prawo ochrony środowiska, który **wprowadził nowe zadanie dla Wójta. Zadanie polega na wydawaniu zaświadczenia** o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osoby fizycznej, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej albo jednego z szesnastu jego oddziałów zgodnie z określonym „wzorem żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia”.

Dział Świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu od 21.10.2020r. realizuje zadanie związane z programem „Czyste Powietrze” tj. wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Jak można zauważyć program „Czyste Powietrze” zaczyna być coraz popularniejszy wśród mieszkańców gminy Czarny Dunajec, co przekłada się na coraz większą ilość wydawanych zaświadczeń do wniosku o „Czyste Powietrze”.

W okresie od 21.10.2020r. do 31.12.2020r wydano 21 zaświadczeń.

Tabela 5. Rodzaje przyznanych świadczeń

	Rodzaje świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1	Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	42653	5 161 434,86 zł
2	Zasiłek pielęgnacyjny	3 400	731 834,20 zł
3	Świadczenie pielęgnacyjne	804	1 444 156,20 zł
4	Specjalny zasiłek opiekuńczy	206	126 206,30 zł
5	Zasiłek dla opiekuna	47	28 127,30 zł
6	Świadczenie rodzicielskie („kosiniakowe”)	530	479 143,10 zł
7	Pomoc osobom uprawnionym do alimentów	919	399 100,00 zł
8	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (becikowe)	196	196 000,00 zł
9	Składka na ubezpieczenie emerytalno- rentowe ZUS, KRUS	756	273 658,98 zł
10	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	292	34 246,89 zł

11	Świadczenie wychowawcze 500 +	45226	24 783 305,15 zł
12	„Za Życiem”	4	16 000,00 zł
13	Świadczenie Dobry Start 300 +	2 683	804 750,00 zł

Źródło: Opracowanie własne GOPS

VIII. POTRZEBY OŚRODKA

Zakres działań pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności, narzędzi niezbędnych do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzi, wspierania ich, a nie wyręczania. Działania te mają być skuteczne i efektywne, mają służyć wzmocnieniu rodziny, aktywizować i usamodzielniać. Nasza praca skupia się na tych celach. Przepisy prawa, kładą coraz większy nacisk na prawidłowo prowadzoną pracę socjalną oraz powodują stałe rozszerzenie zadań realizowanych przez pomoc społeczną. Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika gminnego ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń, wymagają również zabezpieczenia środków na płace dla pracowników ośrodka i bieżące utrzymanie, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych w tym również niezbędne okresowe naprawy, konserwacje i modernizację posiadanego już sprzętu, zakup materiałów, administrację i rozwój systemu informatycznego. Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring problemów społecznych występujących w gminie, a także analizy zasobów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w sferze socjalnej. Ustalono następujące potrzeby mogące mieć wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej, a wymagające zabezpieczenia w 2021 r.:

- podejmowanie działań służących aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej osób marginalizowanych,
- zabezpieczenie w miarę potrzeb większych środków na organizację usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, utrzymujących osobę jak najdłużej w jej naturalnym środowisku,
- podnoszenie kompetencji pracowników poprzez zapewnienie środków finansowych na warsztaty i szkolenia.,
- dalsza współpraca z instytucjami pracującymi na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (sąd, placówki op.-wych., szkoły, przedszkola, poradnie, ops-y, policja, itp.),
- zabezpieczenie środków finansowych na zadania związane z systemem pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie potrzeb mieszkalnych mieszkańców w postaci kierowania do ośrodków wsparcia,
- zapewnienie większego komfortu oraz intymności dla klientów Ośrodka w trakcie udzielania porad i interwencji poprzez modernizację bazy lokalowej,
- likwidacja barier architektonicznych dla klientów Ośrodka,
- zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych dla świadczeniobiorców,
- dalsze działania zmierzające do rozbudowy bazy lokalowej, a zwłaszcza wygospodarowanie dodatkowych pomieszczeń dla Ośrodka co z pewnością poprawi komfort pracy pracowników,

asystenta rodzinnego, Zespołu Interdyscyplinarnego, psychologa, prawnika itp. Poprawa warunków lokalowych umożliwi klientom swobodną rozmowę i załatwienie spraw w warunkach prywatności, - zapewnienie odpowiedniej ilości kadry w celu prawidłowej realizacji zadań,

Z kolei niepełnosprawność i starzenie się społeczeństwa powodują wzrost wydatków na świadczenia w formie usług opiekuńczych, pomocy w naturze jak i pomoc instytucjonalną, a tym samym wymuszają dostosowywanie odpowiednio do potrzeb mieszkańców polityki senioralnej gminy. W ostatnim czasie priorytetem państwa jest wspieranie rodzin z dziećmi, w tym kobiet w ciąży i wychowujących dzieci niepełnosprawne, poprzez wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń opiekuńczych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, świadczeń przysługujących z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz pieczy zastępczej. Ważnym elementem zabezpieczenia społecznego jest Program Rządowy Rodzina 500+. Innym elementem wsparcia rodzin są świadczenia rodzinne skierowane do rodzin o najniższych dochodach. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu pomaga rodzinom z terenu gminy Czarny Dunajec, które nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych jak i potrzeb wyższego rzędu. Niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodzin powoduje konieczność organizowania zastępczych form opieki rodzinnej i umieszczenia małoletnich w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Obecnie zauważa się wzrost liczby dzieci wymagających zapewnienia opieki zastępczej. Wymaga to podejmowania intensywnych działań poszczególnych służb, prowadzenia współpracy oraz wzmoczonego rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej. W tutejszym ośrodku działa pomoc w formie Asystenta Rodziny. Zadaniem Asystenta jest pomoc rodzinie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Niestety środki z budżetu Państwa na realizację zadania - Asystent Rodziny zostały mocno ograniczone w 2020 roku i nie wiadomo czy pojawią się w kolejnych latach.

Rozwój infrastruktury wiąże się także ze wzrostem nakładów finansowych na realizację zadań z zakresu pieczy zastępczej. Ośrodek jest również realizatorem innych zadań z zakresu polityki społecznej takich jak m.in. ustalanie uprawnień do świadczeń zdrowotnych dla osób nieubezpieczonych. Na przestrzeni lat jednoznacznie można stwierdzić, iż nie było roku, w którym Ośrodek nie zostałby obdarzony nowymi zadaniami. Różnorodność zadań, nadmiernie rozbudowana biurokracja, szczegółowa sprawozdawczość i często presja czasu sprawiają, że pracownicy muszą niejednokrotnie podejmować się nowych wyzwań. Obsługa merytoryczna i techniczna powierzanych zadań wymaga ciągłego dostosowywania struktury, szkoleń i samokształcenia pracowników, a także zdobywania nowych umiejętności w obsłudze tych zadań.

W związku z wejściem w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci tj. świadczenia wychowawczego – 500+ odnotowuje się spadek rodzin, w których głównym problemem było brak środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dzieci, w tym ubóstwa. Dodać należy, że w Gminie Czarny Dunajec funkcjonuje wsparcie dla rodzin wychowujących dzieci w formie stypendium socjalnego. Rodziny te mają również dodatkowe wsparcie w formie Karty Dużej Rodziny, która pozwala im na korzystanie ze zniżek do kina, teatru, na basen, wyciąg narciarski oraz na zniżki za odpady komunalne. Dodatkowo uruchomiony został lokalny program „Karta Dużej Rodziny Gminy Czarny Dunajec”. Tutejszy Ośrodek współpracuje z Caritasem oraz Związkiem Dużych Rodzin, dzięki czemu uzyskuje żywność z Banku Żywności, aby wesprzeć najbardziej potrzebujących produktami żywnościowymi. Z roku na rok wzrasta ilość sprawozdań, dokumentów i analiz do wykonania, a także ilość nowych zadań dla pracowników, w ślad za tym Ośrodek nie otrzymuje żadnego dodatkowego wsparcia finansowego. Przykładem jest realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Grupy społeczne, które są objęte przez tutejszy ośrodek są zróżnicowane. Z pomocy korzystają rodziny w których występuje długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, przemoc w rodzinie.

Największą grupą społeczną objęte pomocą są osoby długotrwale chore, niepełnosprawne, rodziny wielodzietne oraz rodziny w których występuje ubóstwo. Prowadzona jest ścisła współpraca z PCPR w Nowym Targu oraz z zespołami orzekającymi o stopniu niepełnosprawności celem niesienia pomocy i wsparcia dla osób chorych i niepełnosprawnych. W rodzinach gdzie występuje ubóstwo kierowana jest pomoc w naturze w formie żywności, zasiłków, dofinansowanie do opału itp. Z rodzin wielodzietnych dzieci kierowane są na kolonie letnie, przyznawane jest stypendium socjalne oraz posiłki w szkole.

Wysiłki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu jak i postanowienia na lata kolejne zmierzają do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości społeczności lokalnej, gdyż Ośrodek już dawno przestał być instytucją wypłacającą jedynie świadczenia finansowe, a staje się narzędziem do budowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niefinansowego, które jak udowadniają liczne badania, bardziej skutecznie przyczynia się do usamodzielnienia rodzin i przeciwdziałania społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.